

alkuperäisiin tutkimuksiin. Päädyin eräissä tapauksissa eri tulokseen kuin kirjan tekijät. En voi luottaa siihen, että alkuperäistutkimusten tulokset on siirretty moitteettomasti meta-analyysiin.

Tutkimuksia voi yhdistää, jos ne koskevat samaa potilasryhmää ja samaa hoitoa. Tätä vaatimusta ei ole aina noudatettu. Pitkäaikaisten opioidikorvaushoitojen (pääasiassa metadonihoidojen) joukkoon on sijoitettu yksi lyhytaikainen hoitotutkimus. Potilasryhmien ominaisuuksia ei ole aina kuvattu riittävän tar-

kasti. Vaarana on, että tulokset yleistetään väärään potilaiden joukkoon.

Meta-analyysien tekeminen on vaikeaa ja työlästä. SBU:n päihdehoitoja koskeva katsaus ei ole ainoa, jossa on havaittu puutteita. Meta-analyysien tekeminen on kuitenkin

hyödyllistä, kunhan ne tehdään oikein. Toivon, että Ruotsissa jatketaisiin tätä työtä huolellisemmin ja paremmin menetelmin.

KARI POIKOLAINEN

BEHANDLING AV ALKOHOL- OCH NARKOTIKAPROBLEM
EN EVIDENSBASERAD KUNSKAPSSAMMANSTÄLLNING
RAPPORT NR 156
STOCKHOLM: SBU – STATENS BEREDNING FÖR MEDICINSK UTVÄRDERING, 2001

HUUMEET JA EU:N PÄÄTÖKSENTEKO

Tätä kirjaa kaipasin syksyllä 1999. Osallistuin tuolloin Suomen EU-puheenjohtajakaudella Euroopan neuvoston Horisontaalisen huumausainetyöryhmän (HDG) työskentelyyn puolen vuoden ajan. Työryhmän tehtävänä oli luonnostella EU:n ensimmäinen huume-strategia vuosiksi 2000–2004. Tätä ennen EU-yhteistyötä lähinnä rahanhankinnan roolissa harjoittaneelle Tim Boekhout van Solingen kirja *Drugs and decision-making in the European Union*¹ olisi ollut enemmän kuin tarpeen. Kirja on urhea vastausyritys kysymykseen ”Kuka ja missä tekee EU:n huume-politiikan nimissä mitä ja miksi?”.

Vaikeaselkoisten asioiden asteikolla Euroopan unionin huumausainehallinto sijoittuu jonnekin

kvanttifysiikan ja sosiaaliturvajärjestelmän välimaastoon. Amsterdamin yliopiston huume-tutkimusyksikössä työskentelevä Boekhout van Solinge on kirjassaan kuitenkin toteuttanut hyvin sitä erällä tieteellisen esittämisen kurssilla annettua ohjetta, jonka mukaan ”monimutkaisia asioita kannattaa yksinkertaistaa siten, että niiden ymmärtäminen on kuulijalle helppoa”. Erityisen kiitollinen kirjoittajalle on syytä olla EU-jargonin ja lyhenteiden suhteellisen vähäisestä määrästä tekstissä.

Boekhout van Solingen teos on suoraviivainen kuvaus EU:n instituutioista ja niiden roolista huumausaineasioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Analyysia ei rasita akateeminen koristelu, eikä kirjoittaja myöskään piilottele omia näkemyksiään. Häntä esimerkiksi (omakohtaisesti?) tuntuu ärsyttävän se, että EU:n ja jäsenmaiden virkamiehet eivät riittävästi kuule asian-

tuntijoita politiikkaa muotoillesaan.

Kirja etenee yleisestä erityiseen, EU:n yleisistä asiakirjoista (Maastricht, Schengen, Amsterdam) sen perustutkijoiden (komissio, neuvosto, parlamentti) kautta näiden säätämään dynamiikkaan huumausainepolitiikka. Pelkästään EU:n instituutioiden kymmeneen eri työryhmiin ja yksiköihin olisi kirjassa voitu paneutua laajemmalti, mutta luettavuuden kannalta nyt valittu kompakti käsittely on perusteltu. Boekhout van Solinge epäilee, että edes kaikilla Brysselissä vuosia työskennelleillä ei välttämättä ole käsitystä siitä, miten ja miksi mikäkin ryhmä toimii. Tässä kohdin lienee syytä pohtia, kertooko tällainen tietämättömyys enemmän EU-järjestelmästä vai sen parissa työskentelevistä.

Euroopan unionista on pikku hiljaa tulossa merkittävä kansainvälisen huumausainepolitiikan toimija.

¹Saatavilla pdf-muodossa osoitteesta <http://www.cedro-uva.org/lib/boekhout.eu.pdf>

Siksi EU:n huumepoliittinen päätöksentekologiikka on kiinnostavaa, ei vain meidän jäsenmaiden vaan koko kansainvälisen huumekontrollin näkökulmasta. Kuten Kettil Bruun ja kumppanit aikoinaan kuvasivat kirjassa *The Gentlemen's Club*, nykymuotoinen kansainvälinen huumekontrolli on paljolti Yhdysvaltojen masinoimaa ja sen intressien sanelemaa. EU:n jäsenmaat rahoittavat kuitenkin jo noin 70 prosenttia YK:n huumejärjestön UNDCP:n budjetista, ja EU-maiden sisällöllisesti ”yhteisen” huume politiikan kehittyminen merkitsee USA:n vaikutusvallan asteittaista vähenemistä. Merkkejä tästä nähtiin YK:n vuoden 1998 huumausaineita koskevassa erityisistunnon (UNGASS), jossa sovittiin kysynnän vähentämisen peruseriaatteista; kysynnän vähentäminen (”sosiaali- ja terveyspoliittiset toimet”) määriteltiin paljolti EU-maiden vaatimuksesta tasavertaiseksi tarjonnan rajoittamisen (”kriminaalipoliittiset toimet”) kanssa ja haittojen vähentäminen – joskaan ei tätä tulenarkaa termiä käyttäen – tuotiin osak-

si YK:n huumausainepolitiikkaa.

Boekhout van Solinge ei toisaalta aseta suuria toiveita EU:n huume politiikan harmonisoinnille lähitulevaisuudessa. Hän näkee tälle sekä sisällöllisiä että rakenteellisia esteitä. Sisällölliset syyt palautuvat jäsenmaiden erilaisiin huume politiikkoihin, joiden yhteensovittaminen tuntuu vaikealta. Harmonisoinnin noustessa agendalle eräät maat ajautuvat nopeasti pattitilanteeseen. Perusasioista ei Boekhout van Solingen mielestä päästä puhumaan myöskään EU:n byrokratian vuoksi. Hän katsoo, että ritualisoitunut hallinto asettaa muodon sisällön edelle, että hallinnon sujuvuus olisi tärkeämpää kuin perustavien kysymysten käsittely. Toisaalta kyse on siitä, että ”peruskysymyksistä” hiotaan hallitusten välisessä yhteistyössä särmit pois.

Yksi ”sisäpiiriläisen” hienosäätö Boekhout van Solingen tulkintoihin on päästävä esittämään. Hän käyttää EU:n huume strategiain hyväksyttämisen prosessia esimerkkinä neuvoston ja komission välisestä valtaperästä. Hän kuvailee, kuinka neuvos-

to vuonna 1999 kiirehti Horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä muotoillun strategian hyväksymistä ennen Helsingin huipukokousta, ja pitää tätä todisteena neuvoston tarpeesta nakertaa komission valtaa huumausaineasioissa. Instituutioiden välinen valtaperä, jonka olemassaolo ei sinänsä ole syytä epäillä, on näyttävä selitys tuolle strategian kiirehtimiselle, mutta hoppulua sivusta seuranneelle sen motiivit näyttävät kuitenkin arkisempina. Kyse oli myös puheenjohtajamaan poliittisesta turhamaisuudesta, sillä Suomi halusi jäädä EU-historiaan jäsenmaana, jonka johdolla luotiin EU:n ensimmäinen huume strategia. Ja jäi.

TUUKKA TAMMI

TIM BOEKHOUT VAN SOLINGE
DRUGS AND DECISION-MAKING
IN THE EUROPEAN UNION
AMSTERDAM: METS & SCHILT
PUBLISHERS
CEDRO, UNIVERSITY OF
AMSTERDAM, 2002

ELÄVÄÄ KAUPUNKIHISTORIAA

Sosiaalipoliitikot ovat hitaita. Kun Heikki Waris kirjoitti edelliseen Helsingin kaupungin historia -teosarjaan, hänelle uskottu osa ilmestyi vasta järjestyksessä seuraavan Sven-Erik Åströmin kirjoittaman osan jälkeen. Wariksen viitoittamaa tietä seuraten minäkin sain uuden teosarjan toista osaa koskevat merkin-täni aikaiseksi vasta, kun kolmas, Heikki Helinin ja Laura Kolben kir-

joittama, osakin on jo ilmestynyt. Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Uuden teosarjan kohteena on toisen maailmansodan jälkeinen Helsingin historia. Minulle esitetty kirjoituspyyntö koski Panu Pulman pitkää kirjoitusta sosiaalisista ongelmista ja sosiaalihuollosta, mutta käytän tilaisuutta hyväksi ja kommentoin teoksen kahta muutakin

osaa. Julkisuudessa on ollut eniten esillä Harry Schulmanin kaupunkisuunnittelua koskeva kirjoitus, johon apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen reagoi voimakkaasti. Helsingin Sanomissa julkaistussa kirjoituksessaan Korpinen moitti Schulmanin tekstiä sellaiseksi, että siinä on ”hyvin vähän täsmällisiä tosiasioita, mutta sitäkin runsaammin mielipiteitä”. Korpista ärsyttivät